

Cieľ predmetu:

Príprava poslucháča na vlastnú konfrontáciu s hudobným divadlom s porozumením jeho námetu, obsahu, forme a inscenačného výkladu atď.

Poskytnúť poslucháčovi hlbší rozbor možných pohľadov na analýzu a interpretáciu hudobnodramatického diela, rozvíjať v ňom teatrologické, dramaturgické a hudobnodramatické myslenie. Fenomén interpretácie, text, analýza a porozumenie dramatického a scénického diela.

Forma vyučovania: prednáška, videoprezentácia, audioprezentácia, diskusia, exkurzia.

Termíny skúšok: [termín sa dohodne individuálne najneskôr štrnásť dní pred koncom semestra.](#)

Podmienky ku skúške:

1. absolvovanie prednášok zimného semestra v rozsahu podľa Študijného poriadku,
2. absolvovanie priebežného hodnotenia (ak prebieha),
3. účasť aspoň na jednej exkurzii počas akademického roka (ak sa organizuje).

Priebeh a forma skúšky: ústna odpoveď z prebratých tém v trvaní cca 45´ s časom na prípravu. Študent si otázky žrebuje.

Pri odpovedi sa od študenta požaduje preukázanie znalosti v problematike:

1. stanovením determinantov problematiky, základných znakov a princípov,
2. vokálnych, inscenačných, interpretačných a kompozičných špecifík a odchýlok,
3. poznaním konkrétnych autorov a signifikantných kompozícií, ktoré ten-ktorý vokálny druh, formu alebo javiskový typ reprezentujú.
4. Pri príkladoch zo sólovej vokálnej literatúry sa študent musí zamerať na svoj vlastný hlasový odbor.

Výsledky vzdelávania:

1. Študent po absolvovaní prednášok dokáže samostatne stanoviť determinanty problematiky, základné znaky, princípy, vokálne, hudobné, kompozičné a interpretačné špecifiká a odchýlky tej-ktorej opernej tradície.
2. Svoje znalosti preukáže poznaním konkrétnych autorov a významných kompozícií.
3. Získané poznatky mu pomôžu porozumieť miestu operného diela vo vývoji európskej hudby a kultúry, aby našiel odpoveď na otázku, akým spôsobom jednotliví autori pracovali, prečo si zvolili tento spôsob a čo chceli svojím umením povedať.

Literatúra:

1. ABBATEOVÁ, Carolyn – PARKER, Roger: Dějiny opery: Posledních 400 let. Praha: Argo, 2017.
2. BATTA, Adrás: Opera: Composers, Works, Performers. Cologne: Könnemann, 2000.
3. FISCHER-LICHTE, Erika: Úvod do divadelných a performatívnych štúdií. Bratislava: Divadelný ústav, 2021.
4. HOSTOMSKÁ, Anna a kol.: Opera: Průvodce operní tvorbou. Svoboda, 2018.
5. PAVIS, Patrice: Analýza divadelního představení. Praha: AMU, 2020.
6. PAVIS, Patrice: Divadelný slovník. Bratislava: Divadelný ústav, 2004.
7. PAVLOVSKÝ, Petr: Základní pojmy divadla. Praha: Libri/Národní divadlo, 2004.
8. REGLER-BELLINGER, Brigitte – SCHENCK, Wolfgang – WINKING, Hans: Opera: Velká encyklopedie. Praha: Mladá fronta, 1996.
9. SLÁDEČEK Ján: Dramaturgia versus banalizácia. In: Slovenské divadlo č. 2/2013, s. 182-185.
10. UBERSFELD, Anne: Čítať divadlo. Bratislava: Divadelný ústav, 2023.
11. WARRACK, John – WEST, Ewan: Oxfordský slovník opery. Praha: Iris, 1998.
12. ZÖCHLING, Dieter: Kronika opery. Praha: Fortuna Print, 1999.

Stručná osnova predmetu = podľa môjho wordu:

1. Čo je opera a čo na nej obdivujeme (v minulosti, dnes a pod.).

2. Špecifiká opernej literatúry (Opera 2012)
3. Systematizácia základných poznatkov z analýzy hudobnodramatického diela, ich prepojenie so samostatnou odbornou prácou pri koncipovaní inscenačného kľúča predstavenia.
4. Analýza hudobnodramatického textu podľa zadania na daný semester.
5. (Dramaturgická analýza v spolupráci s Katedrou scénografie DF).
6. Ideová porada, výrobná porada.
7. Stačí vymyslieť niečo, čo sa páči vám?
8. Seminár(e) so scénografií: scénický koncept, inscenačný kľúč (scéna, kostým).
9. Príprava bulletinu
10. Rozhovor s umelcami.
11. Práca hudobného dramaturga v divadle: podiel dramaturga na „filozofii“ divadla, výber titulu, koncipovanie hracieho plánu (staggiona a repertoárové divadlo), zmena programu.
12. Koordinácia prevádzkového oddelenia (vedenie fermanu, vedenie režijnej knihy a pod.)
13. Hlasové odbory a ich špecifiká, obsadenie titulu.

Stručná osnova predmetu = podľa výtlačného papiera???

1. Úvod od opernej réžie, história opernej réžie. Kľúčové postavy v oblasti opernej réžie.
2. Réžia hudobného diela. Vplyv hudby na réžiu.
3. Výklad partitúry. Inscenačné tradície.
4. Zodpovednosť režiséra voči textu a interpretácii.
5. Režijné techniky a štýly. Rôzne režijné prístupy (tradičné versus moderné).
6. Režijné koncepty. Význam a tvorba režijného konceptu. Príklady úspešných režijných konceptov v opernej histórii. Historicky významné diela opernej literatúry.
7. Experimentálne techniky v opernej réžii. Budúcnosť opernej réžie.
8. Spolupráca s dirigentom a tímom.
9. Práca s hercom. Techniky hereckej réžie.
10. Vytváranie postáv a ich psychológie.
11. Etika a zodpovednosť v opernej réžii. Diskusia o etických otázkach v inscenáciách.

JAK DOBŘE PSÁT

- 1) Vyhybej se otřepaným frázím jako čert kříží.
- 2) Buď víceméně konkrétní.
- 3) Nauč se správně, používat interpunkci ...
- 4) Netenduj k implementaci cizích termínů. Ani ad hoc.
- 5) Pro lásku boží, vystříhej se patosu!!!
- Za šesté: Buď konzistentní!
- 7) Neopakuj slova zbytečně, nepoužívej jich víc, než je zapotřebí – je to zbytečné.
- 8) Jsou řečnické otázky opravdu nutné?
- 9) Přehánění je milionkrát horší než střídme vyjadřování.
- 6) Každý text je nutné si po sobě znovu přečti.

Copyrighted Material: © doc. PhDr. Tomáš Surý, ArtD. 2006-2026
(predmet vyučujem od 2026/2027)

aktualizované: 21. 9. 2026